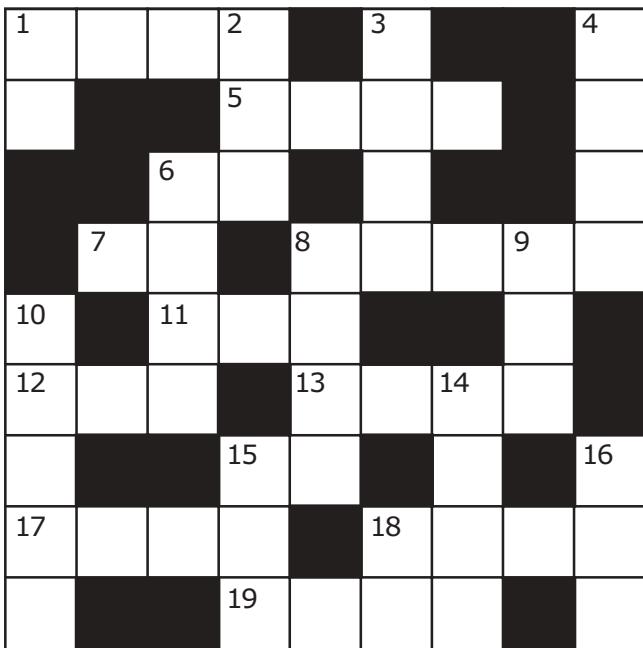

ಜಲಬಂಧ - 1

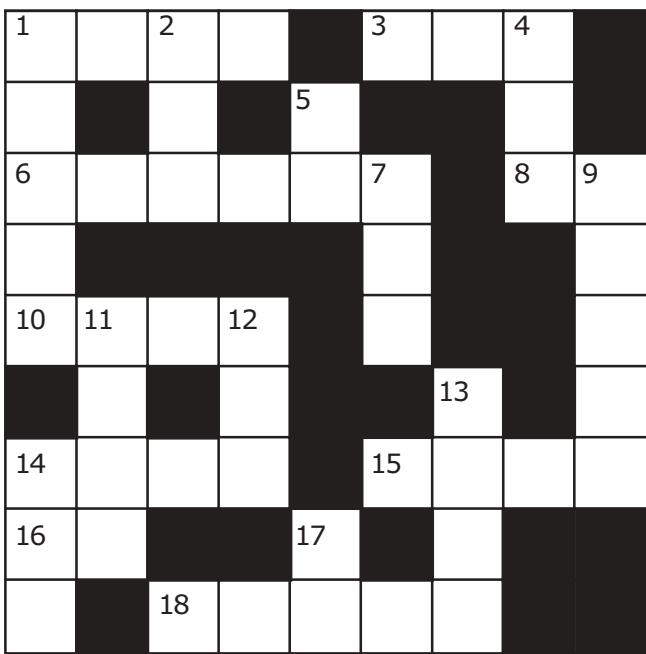
ವರ್ಣದಿಂದ ಬಳಕೆ

1. ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುವುದು (4)
5. ನೀರನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವೇಸ್‌ರಿಕ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದ ವ್ಯಾದು ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. (4)
6. ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಗ್ಯತಿ ಈಗ ಅತಿ ಅಗತ್ಯ (2)
7. ಕೆರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ (2)
8. ಏರು ತಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿದ ಸಮತಳ್ವುದ ಪ್ರದೇಶ (5)
11. ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾದರೆ ಹೀಗೆ ವಾಂತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. (3)
12. ಕನಾಟಪಿಕದ ಜೀವನದಿ (3)
13. ನಾಳಿಯ ಶೋಕವಿಲ್ಲ, ಒತ್ತುಡ (4)
15. ನೀರನ್ನು ಇಳಿಸಿ (ಅನ್ನ ಬೆಂದ ಬಳಿಕ) (4)
17. ಕಾಡು ಸೇರಿದ ತಾವರೆ (3, 2)
18. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಹಸಿರ ಸಂಪತ್ತು ಇರಲೇಬೇಕು(2, 2)
19. ಕೆಸರಿಲ್ಲದ, ಶುಷ್ಪವಾದ ನೀರಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೊಂಡ ತಿರುಗಿಸಿಂತಿದೆ. (4)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕೆ

1. ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಆಸರೆ (2)
2. ಬಾಯಿ ಮೌಸರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗೆ ಇದು ಅಗಿರಬೇಕು (3)
3. ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕೃಷಿಕ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ (4)
4. ಸನ್ನನ್ನ ನಾನೇ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಕಾಣುವ ಮನೋಭಾವ (2)
6. ಮಳೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿದೆ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು (4)
8. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ರುಮಾತನಿಗೂ ಹಂಪನ ಇರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇನು? (5)
9. ಮಧುರವಾದ ಮುದುಮಗನಲ್ಲ, ತುಂತುರು ನೀರ ಹನಿ (3)
10. ಚೇಡದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಳೆ (3)
13. ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲ. (4)
15. ತುಂಬಾ (3)
16. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ವನ್ನಬೇಕಿ ಮರಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾದೀತು (2)
18. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಪಿಕದವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಣಧಾರೆ ಹೀಗೆ (2)

ಜಲಬಂಧ - 2

ರಚನೆ : ಬಿ.ಎ.
ಫಂಶನ್‌ಡ್ಯುನ್

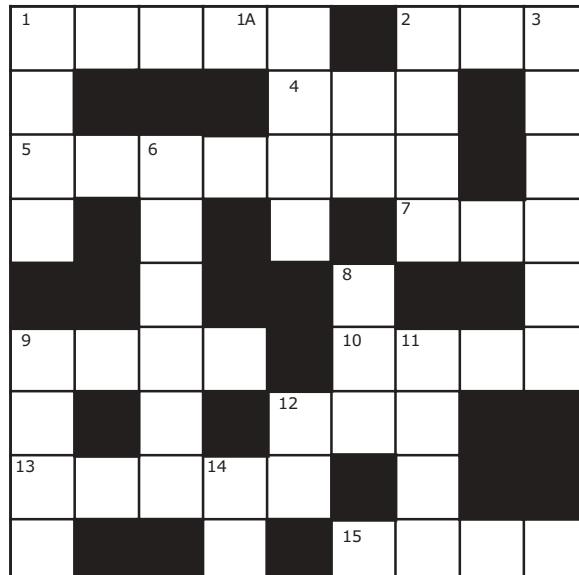
ವದದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ನದಿ ನೀರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದುವ ಕಟ್ಟೆ (4)
3. ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ ನೆನಪಿಸುವ ಕಾಲ (3)
6. ಮಿಂಚಿನ ಹೆಚ್ಚು ಮೊದಲು ಸಂತರ ಶಬ್ದ (3, 3)
8. ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಸಾಧನ (2)
10. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹರಿಯುವ ನೀರು ತಿರುಗಿಸಿಂತಿದೆ (4)
14. ಸಮರ್ಪಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ (4)
15. ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು (4)
16. ಮರವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಕಲಗಟ್ಟು ರಾಕ್ಷಸನೂ ಹೋದು (2)
18. ನೀರಿನ ವಾಯುರೂಪ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿ ರೂಪ (3, 2)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ರಾಂಗಾಗಿ ಇರುವ ನೀರಿನ ಆಸರೆಯಲ್ಲ; ದೀರ್ಘವಿಲ್ಲದ ಉರು (5)
2. ಇದರ ಒಡಲು ತುಂಬಾ ನೀರೇ ನೀರು (3)
4. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಲು ಕೆಳಗಿಳಿ (3)
5. ಹಾಡಲು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿ (2)
7. ನೀರ ಹನಿ (3)
9. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜೀವನದಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಗಿನ ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿದೆ (5)
11. ಮಳಿ ಸತತವಾಗಿ ಸುರಿಯುವುದು ಹೀಗೆ (4)
12. ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಹವನ್ನೂ ಶುಭ್ರ ಮಾಡುವ ಈ ಕೆಲಸ ಅಸಾಧ್ಯ (3)
13. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಅನೆಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋದರೆ ಕಣ್ಣಿನ ತರ್ಕಿಸುವ ಈ ಉದ್ದ್ಯಾನವನ ಸಿಗುತ್ತದೆ (4)
14. ಉಪ್ಪಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನೈಸಿಗಿಕ ಸಂಗ್ರಹಾರ ನೀರಿನಲ್ಲಿದೆ (3)
17. ನೀರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬಲೆ, ವ್ಯಾಹ (2)

ಜಲಬಂಧ - 3

ರಚನೆ : ಬಿ.ವಿ. ಪಂತುದ್ದೀನ್

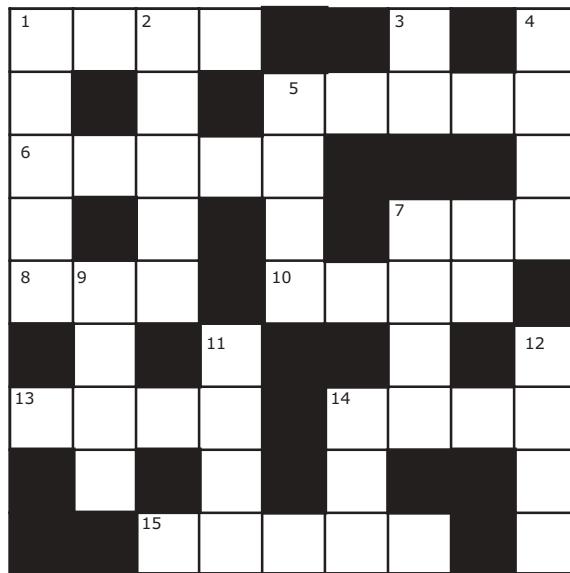
ವಡವಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ನೀರಿಗೆ ಅನ್ವಯಣಾಮ (5)
2. ನಿಸಗ್ರ ಮುನಿಸಿಕೋಂಡು ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ (3)
3. ಸಾಗರದ ಒಡಲಲ್ಲಿರುವ ಉಷ್ಣಿನ ರೂಪ (3)
4. ನೀರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು (5)
5. ಈಗಾಗಿ ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದ (3)
6. ಮರಗಿಡಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮೊನ್ಹಿಗಾಗುವ ಗತಿ (4)
7. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು (4)
8. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು (4)
9. ನೀರಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ತೋರುವ ದಿನೆ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾ (5)
10. ನೀರಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ತೋರುವ ದಿನೆ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾ (5)
11. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತ (4)
12. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತ (4)
13. ನೀರಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ತೋರುವ ದಿನೆ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾ (5)
14. ನೀರಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ತೋರುವ ದಿನೆ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾ (5)
15. ನೀರಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ತೋರುವ ದಿನೆ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾ (5)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ಶ್ವಾಸ ವಸ್ತು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಪ್ರಗತಿ (4)
- 1A. ಆಕ್ಟೆ ತೋರುವ ನೀರು (4)
2. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ತರಕೆಳಗಾಗಿದ (4)
3. ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದು (6)
6. ನೀರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು (6)
8. ತುಂಬಿದ, ಸೊಳ್ಳಿದ ಎನ್ನಾಗ ಮದುಮಗ ಬರುತ್ತಾನೆ (3)
9. ನೀರಿನ ದೊಡ್ಡ ಕೊಳ (4)
11. ಗಂಡುಹೊಳೆ, ಹೆಣ್ಣುಹೊಳೆ (2, 2)
14. ದಿನಾಂಕ (2)

ಜಲಬಂಧ - 4

ರಚನೆ : ಬಿ.ಎ. ಘಂಶುದ್ದೀನ್

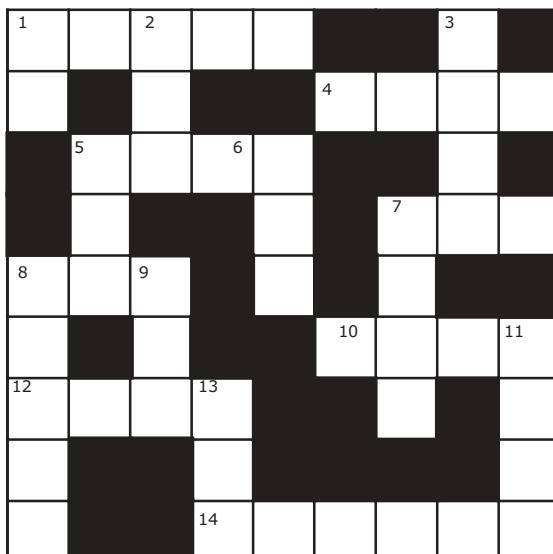
ವಡೆದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಆಕಾಶದಿಂದ ವಡೆಬಿಡದೆ ಸುರಿಯುವ ವರ್ಣ (4)
5. ಕಷ್ಟದ ಸಮಯ (5)
6. ಹರಿವ ನೀರಿನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮಟ್ಟಸ ಭೂಮಿ (5)
8. ನೀರು ಹರಿಸಲು ಇದನ್ನ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ (3)
10. ಅಲೆ, ಪಕ್ಕಿ ಸೇರಿ ಆದ ನದಿ (4)
13. ಕೃಷಿಗೆ ನೀರನ್ನ ಒದಗಿಸುವುದು (4)
14. ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಮಾಡಿರುವ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮ್ಮು ಇದ್ದಾನೆ (4)
15. ನೀರಿನ ಗುಣ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ..... (5)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ನೀರಿನ ಕಣ್ಣಲ್ಲ; ನೀರನ್ನ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳ (5)
2. ಬಳಸಿದ ನೀರನ್ನ ವ್ಯಾಘರ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ (5)
3. ಗುಂಪು (2)
4. ಮೇಲಿಂದ ಧುಮ್ಮುಕ್ಕುವ ನೀರು (4)
5. ಈ ನೀರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ (4)
7. ಅಂತರ್ರಳ ಮಟ್ಟೆ ಪರಬೆಕಾದರೆ ಮಳೆ ನೀರನ್ನ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಿ (3)
9. ಸಮುದ್ರ ತೀರ ತಲಕೆಳಗಾಗಿದೆ (4)
10. ಬೆಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟದ ಕೊರಕಲ ತೂರೆ (2, 2)
12. ಶುಭ್ರ ಜಲ (4)
14. ಅಣಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಗೆ ಬರುವ, ಹೋರಗೆ ಹೋಗುವ ನೀರಿನ ಚಲನೆಯನ್ನ ಹಿಂಗನ್ನತ್ತೇವೆ (3)

ಜಲಬಂಧ - 5

ರಚನೆ : ಬಿ.ಎ. ಷಂತಾದ್ವೀನ್

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- 1 ಈ ಕೂಡದಲ್ಲಿ ಮುಂಡೊಕವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ (5)
- 4 ನೀರಿನ ಆಕರಗಳಾದ ಕೆರೆ, ಕಾಲುಪೆಗಳ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಮಿತಿ (4)
- 5 ಮಣಿ ಹೇಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಹೇಣಿ (4)
- 7 ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಕನಾಟಕ-ತಮಿಳುನಾಡು ನಡುವಿನ ವಿವಾದ ಬೇಗ ಹೀಗಾಗಲಿ (3)
- 8 ವ್ಯವಸಾಯ (3)
- 10 ಜೆಂಧಿಯಾದಾಗ ನೀಡುವ ಉಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ ಮುಶ್ರಿತ ನೀರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕ ಹೆಸರು (4)
- 12 ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವ ಹೂವಿನಂತಹ ಕೆಲ್ಲಾಗಳು (4)
- 14 ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯೆ (6)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- 1 ನೀರು ತರಲು ನೀರೆಯರು ಒಳಸುವ ಸಾಧನ (2)
- 2 ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕೃಷಿಭೋಮಿಗೆ ನೀರು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿರುವ ಇದರ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುತ್ತದೆ (3)
- 3 ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಒಗ್ಗಳು (4)
- 5 ಕೆಳಗೆ ಜಾರಿರುವ ವಿಶಾಲ ಸಮುದ್ರ (3)
- 6 ನೀರಧಾರೆಗೆ ಹಾ ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ್ವಾಳೆಯೇ ಈ ಭೂತಾಯಿ (3)
- 7 ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದಿಂದ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಧಾಸ್ಯದ ಫಲ (4)
- 8 ಕರಿಯಾದರೂ ತನ್ನೆಳೆಗಳ ಕೊದುವ ವ್ಯಕ್ತೆ (5)
- 9 ಗಂಗೆಯ ಜೋಡಿ ನದಿ (3)
- 11 ಸಿರಿಪಂತೆಯ ಮಗಳನ್ನು ದೇವತಾ ಹೆಸರಿನ ಮೂಲಕ ಹೀಗೂ ಕರೆಯಬಹುದಲ್ಲ (4)
- 13 ದಿಗಂತ (3)

ಉತ್ತರ : ಜಲಬಂಧ - 1

1 ಬಾ	ಯಾ	ರಿ	2 ಕೆ		3 ಸ್ವ		4 ಕೇ	
ವಿ			5 ಸು	ರೋ	ಪ	ರ	ಳ	
	6 ನೀ		ರು		ಸ		ರಿ	
7 ಡಿ	ರಾ		8 ಬಿ	ಯ	ಲು	9 ಸೇ	ಮೇ	
10 ಅ		11 ಷಿ	ಮೆ	ನ		ಒ		
12 ಕಾ	ವೇ	ರಿ	13 ಎ	ಯ್ಯಾ	ಭಾ	ಉ		
ಲ			15 ಬಿ	ಂ	ಗೀ	16 ಕೊ		
17 ವೆ	ನ	ರು	18 ಹು	ರ	ನ	ಡ		
ಫೆ		19 ಳ್ಳ	ಗೊ	ಲಿ	ಅ	ಲ		

ಉತ್ತರ : ಜಲಬಂಧ - 2

1 ಣ	ನೈ ²	ಕ	ಟಮ್ಮ		3 ಬೇ	ಂ	4 ಗೆ	
ನ		ಡ		ಪಾ				
6 ನೀ		ಲು	ನು	ದು	ನು	8 ವೆ		
9 ಂ					ಟು			
10 ಂ	11 ಡಾ	ಲ	12 ಜ		ಕು			
	ರಾ			ಜ				
14 ನು		ಕ	ಲ	ಬ್ರ	15 ಗೋ	ದಾ	13 ಬ್ರ್ಯಾ	
16 ಮು	ರ			ನು	17 ಜ್ಞ	ಬ್ರ	ನು	
13 ಂ		ಉ	ನು	ನು	ಲ	ಪ್ರ	ನು	
		18 ಂ						

ಉತ್ತರ : ಜಲಬಂಧ - 3

1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ

ಉತ್ತರ : ಜಲಬಂಧ - 4

1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ
1	ಘ	2	ಘ	3	ಘ	4	ಘ	5	ಘ	6	ಘ	7	ಘ	8	ಘ	9	ಘ	10	ಘ	11	ಘ	12	ಘ	13	ಘ	14	ಘ	15	ಘ

ಉತ್ತರ : ಜಲಬಂಧ - 5

1 ಕೆಗೆ	2 ಇ	3 ಇ	4 ಅ	5 ರು	6 ರು	7 ಇ	8 ಚೇ	9 ಸಾ	10 ಹೀನೆ	11 ಲ	12 ರು	13 ಎ	14 ಇ
13		ಲ											

ರಚನೆ : ಬಿ.ಎ. ಹಂಶುದ್ದೀನ್

ಸುರು - ನಿರು

(ಭಾವಣೆ ಮತ್ತೆನಿರು ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ)

ಸಂಪಾದಕ

ರಾಜು ಬಿ.

SRC-K
CENTRE FOR
EXCELLENCE IN
LITERACY &
DEVELOPMENT

ರಾಜು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ - ಕನ್ನಡ

ಪ್ರೋಫೆಸ್ಸ್‌ ಬಾಳ್ಯ ನಂ. 301 ಹಳೇ ಹೆಚ್. ಡಿ.ಕೋಟೆ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು

email: mysrc@sancharnet.in

ದೂರವಾಣಿ : 0821 - 2363312, 0821 - 2363283

SOORU - NEERU: A Book on **Terrace Rain Water Harvesting**. Edited by Raju B.,
Published by State Resource Centre Karnataka. Mysore - 8 Page: x + 202

Chief Editor: Sudhamani M.

Editor: Raju B.

Published year: 2006

©: S.R.C. Mysore

Pages: 212

Copies: 500

Cover Page Design: Prakash Chikkapalya

Book Design & Text Composition: Mamatha D.C.

Vismaya Graphics, 5554374

Printed by:

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

'ಸೂರು - ನೀರು' ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ಮ ಸ್ವೇನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎನ್ಸ್ರಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಂದ ವಸ್ತುವಿಷಯ, ರೇಶಾಚಿತ್ರ, ಭಾಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇರಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **Dying Wisdom** ಮತ್ತು **Making water Every body's Business, Down to Earth** ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಇದಲ್ಲದೆ CART ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೈರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ **Waterlines** ನಂತಹ ಹಲವು ವಿದೇಶಿ ನಿಯತ ಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮಾಂತರ ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರು ತಜ್ಜ್ವಿತ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಧ್ ಎಸ್. ರವರ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಪಾದಕ

ಅಪ್ರಣಿ

ಮಾజಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಿ.ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ್

'ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಅವರೊಬದೆ ಕಾಳಜಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಈ ಸಂಬಂಧದ
ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಹಲ್ಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ
ನಿಸ್ಪಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಳೆನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ
ಜಲಯೋಧರನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತೆಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಕ್ಕೂ ಮಳೆನೀರು ತಂತ್ರವನ್ನು
ಅಳವಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾದಂತಹ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದಿವಂಗತ
ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ್ ರವರ ಸ್ವರಣಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ
ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ರಮಸंಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ಲೇಖಕರು	ಪ್ರಕಟಣೆ
I.	<p>ವಿಷಯ</p> <p>ಪೀಠಿಕೆ</p> <p>ಅ. ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆ ಆಯಾಮ</p> <p>ಆ. ಭಾವಣೆ - ಅಂದು-ಇಂದು-ಮುಂದು</p> <p>ಇ. ಮಳೆನೀರು-ಜನರ ಒಲವು</p> <p>ಈ. ಜಲಮೂಲಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು</p> <p>ಉ. ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೇ?</p> <p>ಎ. ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಹುದೇ?</p> <p>ಓ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣೆ</p>	ಬಿ. ರಾಜು	1
II.	<p>ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಚಿತ್ರಣ</p> <p>1 ಮಿಚೋರಾಂ ರಾಜ್ಯ</p> <p>2 ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯ</p> <p>3 ಮಂಡಿಗಳು</p> <p>ಅ. ನಾವೆಷ್ಟು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವ ಬಗೆ.</p> <p>ಆ. ವಿಶೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸದ್ಯಾಳಕೆ ಚೆಟುವಟಕೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ</p> <p>1 ಡ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸದ್ಯಾಳಕೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ</p> <p>2 ಜಪಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸದ್ಯಾಳಕೆಯ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳು</p> <p>3 ಚೀನಾದೇಶ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸದ್ಯಾಳಕೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮಹತ್ವ</p> <p>4 ಜಪಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ</p> <p>5 ಸಿಂಗಪುರದ ಗಗನ ಚಂಬಿತ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲ್ಬಾಹಣೆ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದುವ ತಾಣಗಳು</p> <p>ಇ. ಮಳೆನೀರು ಕೊಯಿನ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು</p> <p>ಈ. ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕೆಕ್ಕೇರಿ - ಪ್ರಯೋಗ</p> <p>ಉ. ಶ್ರೀ ಗುರುರಾಚ್ ಎಂ.ಎನ್. ಒಂದು ಪರಿಚಯ</p> <p>ಎ. ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಇದುವರೆಗಿನ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪುರಿತ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಪರಿಚಯ</p> <p>ಓ. ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ, ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರದ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ</p> <p>ಏ. ಎನ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪ್ರಯೋಗಗಳು</p> <p>ಏ. ಚೊಂಬಿನ ಗಟರಾಗಳು</p> <p>ಇ. ಯಶಸ್ವಿ ಫಂಡನೆಗಳು - ನಾನೋಡಿದ ವೋದಲ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಅರಮನೆ</p> <p>ನಿರ್ದೂ ಕೊಡುವ ಸೂರು</p>	ಬಿ. ರಾಜು	12
III.	<p>ವಿಷಯ</p> <p>ಪೀಠಿಕೆ</p> <p>ಅ. ನೀರ ಸರ್ವಮಾಳಿಗೆ; ಟಾಂಕಾ</p> <p>ಆ. ಭಾವಣೆ ನೀರಲ್ಲೇ ಬದುಕು</p> <p>ಇ. ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಆಳ ಚಿಂತನೆ</p> <p>ಈ. ಯಾವ ವಿಧಾನ ಯೋಜ್ಯ?</p> <p>ಉ. ಮರುಪೂರಣ ಅತಿ ಸುಲಭ</p> <p>ಎ. ಮಳೆನೀರು ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಿ</p> <p>ಓ. ಸೂರಿನ ನೀರ ಬಳಕೆಯ ವೀರರು</p>	ಶ್ರೀ ಪದ್ಮ	78

ಎ. ಎತ್ತೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವಣೆ ನೀರು?

IV ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಕ್ಕಾ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಡಾ॥ ಎಲೋ. ಪ್ರಸನ್ನ ಕಮಾರ್

97

ಅ. ಇಂಗುಕೊಳಗಳು

ಆ. ತೊರೆ ಕಾಲುವೆ ವಿಧಾನ

ಇ. ಚೆಕ್ಕಾಡ್ಯಾಂ

ಈ. ಮರುಪೂರ್ಯಕೆ ಕೊಳವೆಬಾವಿ

ಉ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರ್ಯಕೆ

ಎಂ. ಅಂತರ್ಜಾಲ ದ್ಯುಕಾಗಳು - ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅಣಕಟ್ಟುಗಳು - ಅಂತರ್ಗತ ಭಂಡಾರಗಳು

ಇಂ. ಜಾಕೆಟ್ ವೆಲ್‌ ವಿಧಾನ

ಎ. ಗುಂಡಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ವಿಧಾನ

ಏ. ಮೇಲ್ಮಾರ್ಪಣ ಮಳೆನೀರನ ಸದುಪಯೋಗ

ಐ. ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಜಲಮರುಪೂರಕ್

ಈ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಓಡುವ ನೀರನ್ನ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಜಲಮರುಪೂರಕ್

ಇಂ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಜಲಮರು ಪೂರಕ್

ಇಂ. ವಿವಿಧ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕವಾದ ಸಂಭವನೀಯ ವೆಚ್ಚೆ

ಅಂ. ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭವನೀಯ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕೃತಕ ಮರು ಪೂರ್ಯಕೆ ರಚನೆಗಳು

V ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಹೇಗೆ, ಏಕೆ?

ಉ.ನಾ. ರವಿಕುಮಾರ್

131

ಅ. ರಂಜನ್ ಪಾಟರಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ

ಆ. ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ

ಇ. ಮಳೆನೀರು ಶೋಧಕಗಳು

ಈ. ಮೊದಲ ಮಳೆನೀರು ಉಳಾಳುಟಕ

ಉ. ಸ್ವೆ ನೀರು ಉಳಾಳುಟಕ ತಂತ್ರ

ಎಂ. ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾ ಕ್ಷಾಂಕಗಳು

ಇಂ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಹೆಂಚಿನ ತೊಟ್ಟಿ

ಎ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಬಳೆ ತೊಟ್ಟಿ

ಏ. ಕಲ್ಲು, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟಿಗೆ ತೊಟ್ಟಿ

ಐ. ಜಾಲರಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ತೊಟ್ಟಿ

ಈ. ಪಾಲ್ಸಿಕ್ ಪದರದ ತೊಟ್ಟಿ

ಇ. ಯೂತ್ ಹಾಸ್ಟ್ ಲ್ ತೊಟ್ಟಿ

ಇಂ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ

VI. ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸದ್ವಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಪಾಲ್ನೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ತುಕಾರಾಮ್

154

ಅ. ರೈನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮೇಯವರಿಗೆ ನಮಸ್ತೇ

ಆ. ಇಡೀ ಉರೇ ಒಂದಾಗಿ ಮಳೆನೀರು ಹಿಡಿದಿದೇ ನೋಡಿ! - ಯಶೋಗಾಢೆ

VII ಜಲಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಪಂಶುದ್ದಿ ನ್ಯೌ

193

ಸಂಪೂರ್ಣದಕ್ಷರ್ ಮುಚ್ಯ

'ಸೂರು - ನೀರು' ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ನೀರಿನ ಬವಣ ಹಾಗೂ 'ಹೊರೆ'ಯನ್ನು ಕಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಹೆಗಲು ಕೊಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯ ನೋಗವನ್ನೊಳ್ಳುತ್ತು ಇದು ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆ ಆಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಗಿದೆ ಫಲಕೊಡುವಂತಾಗಲು ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಿದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಯೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ತೇರನ್ನೆಳೆಯಿವ ಮಹತ್ವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಕುಟುಂಬದ ಒಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ "ನೀರು" ಒಮ್ಮಮುಖ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಯಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು 21ನೇ ಶತಮಾನವನ್ನು ಅಣಿಕೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಹೆಣ್ಣಿಯಾಗಿ, ಪೂರ್ಣಕಳಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನ ಪಾಲನೆಗಳ ಜೊತೆ ಮನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌದೆ, ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು, ನೀರನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಗೃಹಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕುಟುಂಬವೋಂದರ ಸರ್ವಾಂಗಿಣಿ ಚೆಳವರೀಗಳೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವುದು ಸ್ವಷ್ಟಿ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಕುಟುಂಬವೋಂದರ ಪ್ರಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೂ, ಸ್ನೇಹಿಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬರಡುತನ ಬದುಕಿನ ಬರಡುತನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಪೋಂದೇ ಅಲ್ಲ ನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಚೆಯು ಸ್ನೇಹಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಗಲು ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ವಿಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇಕಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಪೃತ್ಯಿ ಜಲಮೂಲಗಳಾದ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ, ಬಾವಿ, ನೆದಿ, ಸರೋವರ, ಅಂತರ್ಜಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ವಿನಾಶದಂಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯಿವ ನೀರಿಗೂ ನಾಡು ಅಭಿವಷಣ್ಣ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬರಿದಾಗಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲದಿಂದ ಪೂಲ್ಯಾರ್ಡ್‌ ಸಮಸ್ಯೆ, ನದಿಗಳು ಬರಡಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿದರೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳು ಒಣಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಕೆರೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆಮರಗಳು ಕಾಶಾನೆಗಳು ನಿಮಾಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನಬಳಕೆಯ ನೀರಿಗೂ ತಾತ್ಪರ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಸಮಯಾವಕಾಶವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ನಾಲ್ಕು ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣದಕ್ಷರ್ ಮಾತ್ರ

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಆಶಾಕಿರಣವೆಂದರೆ 'ಮಳೆನೀರು ಸದ್ಯಭಾಕೆ'. ಮಳೆ ನೀರನ್ನೂ ಪೂರ್ವ ಸಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. 'ಮಳೆನೀರು' ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಕೆಕ ಮಾರ್ಗ. ಮಳೆರಾಯನೆ ಮಳೆಯ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ಕೆರೆಕಚ್ಚೆ, ನದಿ, ಅಂತರಾಳ, ಗಿಡಮರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಅಗತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ನೀಡಿತು. ಆದರೆ ಈತ ಇತರರ ಪಾಲನ್ನು ಕಸಿದು ಬಳಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆಧುನಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ನಾಶವಾದರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲವು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಂಡು ನಿಂತಿವೆ.

ಇಂದು ನಾವು ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯೋಂದನ್ನು ಅಥವಾ ನದಿಯೋಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಕ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಕಾಯ್ದಿದುವ ಹಾಗೂ ಹಿತಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದುವ ಕಾರ್ಯಕರಲ್ಲಿ ತೊಡಗೆಬೇಕಿದೆ.

ಇಂತಹ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತರಿಗೆ, ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬರಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 'ಸೂರು ತಂದ ನೀರು' ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆದಪ್ಪು ಸರಳವಾಗಿ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೆಟ್ಟಿದೆ.

'ಸೂರು ತಂದ ನೀರು' ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಭಾವಣೆ' ಅಥವಾ 'ಸೂರು' ನೀಡುವ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾವಣೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಗೃಹಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಓಂಪುಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕುಡಿಯಲು ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶುದ್ಧನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಶೋಧಕಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಹತ್ತು ಹಲವು ಸರಳ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ರೇಖಾಕಿರ್ತಿಗಳು, ಭಾಯಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಯಶಸ್ವಿ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ಕೊಳೆವೆಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಗೆ ಇಂಗಿಸಿ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂಬಿತವಾಗಿಯೇ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು

ಸಂಪರ್ಚಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ

ಒದುಗರ ಕುಶಲವಲವನ್ನು ತಣಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕೋಟೆ ಬಳಿಯ ಗೆಂಡೆಕ್ಕೂರು ಎಂಬ ಕುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಭಾವಣೆ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ ಕಾಟ್‌ಎ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮೈರಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತ್ಯ ಶ್ರಮದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗದ ಒಳಪುಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನಾಡಿನ ನಡೆದಾಡುವ ಮಳೆನೀರು ತೆಜ್ಜರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಪಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ತಾವು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಯಶಸ್ವಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರದುಕೊಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯದ ತೂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾ ನನ್ನಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾಟ್‌ಎಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಉ.ನಾ. ರವಿಕುಮಾರ್ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಲೇಖನ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿನಿಂತ ರೈತರ ಕೊಳಪೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಜಲಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಶೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆಸಕ್ತರ ಜಲದಾಷ ನೀಗುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಂಡ್ಯದ ಪಿ.ಇ.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ॥ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್ ಕೊಳಪೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಜಲಮರುಪೂರಣ, ಅಂಶಾಚಲದ ಹೆಚ್ಚಿಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರ ಲೇಖನವು ಕೊಂಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚಿನ ಒತುರುವು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಅಳತೆ ಹಾಗೂ ಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಏರುಪೋರ್ತಾರೂ ಚಂಪಣಿಕೆ ಪ್ರಾಣ ವಿಫಲವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಶ್ರೀ ತುಕಾರಾಂ ಎಸ್ ಇವರು ಗೆಂಡೆಕ್ಕೂರಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಪಡೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತ ಗೆಂಡೆಕ್ಕೂರಿನ ಸಾಧನೆ ಬಹುಷಃ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಗೆಳೆಯ ತುಕಾರಾಮ್ ಎಸ್, ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕುರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದ ಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಭಾವಣೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ನೇ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸದಾ ಸ್ವಾತಿತ್ರ ತುಂಬುತ್ತಾ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಿಷನ್

ಸಂಪೂರ್ಣಪ್ರ ಘೋಸ್

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ ಆದ ಡಾ॥ ನಾಗಾಂಬಿಕಾದೇವಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವಕ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲಾತ್ತುವೆ.

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ತುಂಬ ಹೃದಯದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಭಾರ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಧಾಮಣಿ ಎಂ. ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮನಗಳು

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಸಂಬಂಧದ ಮುಖಿಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ, ಚಿತ್ರಗಳು, ಪ್ರಸ್ತುತದ ವಿನ್ಯಾಸ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಶ್ಯಾತ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಾದ ವಿಸ್ತೃತ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ನೀಡಿ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶಚಕ್ರಪಾಠ್ಯ ಇವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಡೀ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಕುಮಾರಿ ಮಮತಾ ಡಿ.ಸಿ. ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲಾತ್ತುವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಸದಾ ಸ್ವಾತಿತ್ರ ತುಂಬಿತ್ವಾದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಲೇಖಕರು ಹಾಗೂ ತಜ್ಞರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮ, ಶ್ರೀ ಉ.ನಾ. ರವಿಕುಮಾರ್, ಡಾ॥ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ತುಕಾರಾಮ್ ಎಸ್ ಇವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನನೆಯುತ್ತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷಾವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂಪಾದಕ